

Mr. A.G. Maris
Duinroosweg 8
2597 KJ DEN HAAG

Commissarissen
toezicht en verslag

Commentaar op het concept-code van de Commissie corporate governance
van 1 juli 2003

De Nederlandse corporate governance code, ontworpen door de Commissie-Tabaksblat is bedoeld voor beursgenoteerde vennootschappen en gaat uit van een structuur met een raad van bestuur (rvb) en een raad van commissarissen (rvc). De commissie streeft naar vermeerdering van aandeelhouderswaarde, o.a. in de vorm van meer zeggenschap voor de algemene vergadering van aandeelhouders (ava). Verder heeft de commissie als belangrijke leidraad: meer verantwoording en openheid en transparantie van het beleid van rvb en rvc.

De ava is niet in staat toezicht op het vennootschapsbeleid uit te oefenen. Wel kan de ava consequenties verbinden aan de uitkomsten van het toezicht door de rvc, bijvoorbeeld ontslag van bestuurders en commissarissen. O.m. daarvoor is vermeerdering van aandeelhouderswaarde van belang.

Het enige orgaan dat in de praktijk toezicht op het vennootschapsbeleid kan uitoefenen is de rvc. Wil men het vennootschapsbeleid verbeteren, en daar gaat het toch om, dan zullen er zwaardere eisen aan verantwoording en openheid en transparantie van het toezicht door de rvc gesteld moeten worden. Daarin schiet de concept-code van de commissie tekort.

Het jaarlijkse verslag van de rvc krijgt in de concept-code onvoldoende accent en inhoud. De rvb heeft een taak ten aanzien van de doelstellingen, strategie en risicobeheersings- en controlesystemen van de vennootschap. Daarvan moet volgens de concept-code uit het jaarverslag - van de rvb - blijken. Uit dit jaarverslag moet tevens blijken, aldus de concept-code, dat deze onderwerpen met de audit-commissie van de rvc en met de rvc zijn besproken. Bovendien moet de rvc deze onderwerpen in eigen kring bespreken. Van het houden van deze besprekingen moet volgens de concept-code blijken uit het verslag

van de rvc. Niet is in de concept-code voorgeschreven dat de rvc in zijn verslag verklaart of het rvb-beleid te dier zake juist en aanvaardbaar is.

De rvc moet volgens de concept-akte tenminste eenmaal per jaar zijn eigen functioneren en dat van zijn leden en het functioneren van de rvb en diens leden, alsmede de conclusies die hieraan moeten worden verbonden, buiten aanwezigheid van de rvb bespreken. Van het houden van deze besprekingen moet melding gemaakt worden in het jaarverslag van de rvb. Niet is in de concept-code voorgeschreven dat de rvc over de uitkomsten van deze besprekingen en de conclusies rapporteert.

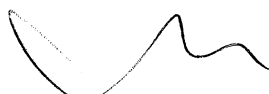
Gelet op het toezicht op de rvb, waartoe de rvc gehouden is, en zijn verantwoordingsplicht tegenover aandeelhouders, is het onbegrijpelijk dat in de concept-code niet geëist wordt dat de resultaten van het toezicht op de genoemde punten in het verslag van de rvc vermeld worden. Was het beleid van de rvb volgens de rvc nu juist en aanvaardbaar, ja of nee? De eis van vermelding dat er terzake besprekingen hebben plaatsgevonden is onvoldoende. Ook op andere bijzondere punten wordt er in de concept-code aan de rvc toezicht op de rvb opgelegd, zonder dat voorgeschreven wordt dat de rvc over de resultaten van dit toezicht in het verslag van de rvc moet rapporteren. Ook dat is onaanvaardbaar.

Verder maken de bepalingen in de concept-code over vermelding van het toezicht door de rvc en van omstandigheden betreffende commissarissen een warrige indruk. In een aantal gevallen, zoals ten aanzien van de besprekingen van rvc over het functioneren van rvc en rvb, wordt vermelding daarvan geëist in het jaarverslag - van de rvb - op wiens beleid de rvc toezicht moet uitoefenen, soms ook mag de rvc kiezen tussen jaarverslag en eigen verslag, zoals ten aanzien van de verklaringen van onafhankelijkheid van commissarissen.

Kortom, de commissie dient het onderwerp toezicht en verantwoording door de rvc nader onder het oog te zien. Toezicht door de rvc is onmogelijk. Ook voor de rvc is het buitengewoon moeilijk adequaat toezicht op de rvb en via dit orgaan op lagere echelons en dochterondernemingen uit te oefenen. Denk aan Ahold. Voor een belangrijk deel is dat slechts mogelijk door "toezicht vooraf", d.w.z. toezicht op door de rvb in acht te nemen

plannen, systemen, werkwijzen en procedures, die aan de eigenlijke beslissingen van de rvb voorafgaan.

Uit een oogpunt van beter vennootschapsbeleid zal het nodig zijn in de code het toezicht en de verantwoording door de rvc duidelijker gestalte te geven, in het bijzonder ook in de vorm van een meer eisend jaarlijks verslag van de rvc. De eis van meer vermeldingen van toezichtuitkomsten bevordert niet alleen de verantwoording en openheid en transparantie voor aandeelhouders, andere belanghebbenden en publiek, maar prikkelt ook de rvc tot beter toezicht en leidt aldus tot beter vennootschapsbeleid.

A.G. Maris.